

HAUS BEWOONT

• Marcel Kocken en Piet Potums

DE VLUCHT VAN DE MECHELSE SPOORWEGMANNEN

Vrijdag, 10 mei 1940. De Duitse troepen vielen in alle vroegte België binnen. De Tweede Wereldoorlog was uitgebroken. Pinksteren, een paar dagen later, was dus alles behalve een hoogfeest. Uit de hemel daalde geen Heilige Geest neer, maar wel Duitse *Stukas* die dood en vernieling zaaiden. Heel wat politici en militairen dachten dat deze oorlog op dezelfde manier zou verlopen als de Eerste Wereldoorlog: Duitsers vallen aan en het Belgische leger trekt zich terug achter de IJzer. Het draaide anders uit.

Op dinsdagmorgen, 14 mei 1940, kregen alle *arsenaal mannen*² het bevel om zich die avond samen met hun gezin te melden aan het vormingsstation van Muizen. De bagage moest beperkt gehouden worden.

De toen vijftienjarige Piet Potums kan zich deze 'halsoverkop'-vlucht nog goed herinneren. "We hielden kanaries in een grote *volière*. In de overtuiging dat we niet zo heel lang zouden weg-blijven, had mijn moeder alle deurtjes opgezet zodat de vogels gemakkelijk aan het klaargezette eten en drinken konden. Toen we weken later terugkwamen bleken de deurtjes om één of andere reden dichtgeklapt. Geen enkele vogel had het overleefd!"

Marcel Kocken, toen nog net geen vijf

jaar, herinnert zich dat zij vlakbij één van de *remises* (loodsen) van het vormingsstation woonden. Vanuit het vormingsstation kon hij immers makkelijk het raam van zijn kamertje in het ouderlijke huis zien.

"Het was een lange trein: tientallen wagens, meestal *fourgons* (pakwagens), die - ik was nog een kind - alle reusachtig groot leken. Mijn 80-jarige grootvader, mijn ouders, mijn oudere zus en ikzelf installeerden ons zo goed en zo kwaad mogelijk op de plankenvloer van één van deze *fourgons*."

Piet kwam in het vormingsstation van Muizen aan met zijn ouders, zijn grootmoeder, een nonkel en een tante, twee nichtjes, de hond en ... de Siamese kat! Ook de fiets van zijn vader werd op de

trein geladen. Zonder kon hij zich moeilijk verplaatsen. Hij was oorlogsinvalide. Een zware verwonding die hij in oktober 1918 nabij Roeselare opliep speelde hem parten. Waar de Kockens nog een plaatsje in een *fourgon* vonden, moesten de Potumsen het stellen met een stekje op de gang.

Laat op de avond trok het konvooi zich op gang richting Frankrijk, waar de NMBS haar activiteiten dacht te kunnen verderzetten. Tijdens de Eerste Wereldoorlog hadden de toenmalige Belgische Staatsspoorwegen een belangrijk atelier in Oissel, ten zuiden van Rouen, ingericht.

